

GUVERNUL ROMÂNIEI
PRIMUL – MINISTRU

314 / 2012
29022012

PARLAMENTUL ROMÂNIEI
39 8.03.2012

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție, Guvernul României formulează următorul

PUNCT DE VEDERE

referitor la propunerea legislativă intitulată „*Lege pentru modificarea și completarea Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator*”, inițiată de 41 parlamentari – Grupurile parlamentare ale PD-L, PSD, PNL, UDMR, progresist (Bp. 626/2011).

I. Principalele reglementări

Această propunere legislativă are ca obiect de reglementare modificarea și completarea *Legii nr. 192/2006 privind medierea și organizarea profesiei de mediator, cu modificările și completările ulterioare*, precum și modificarea art. 131 din *Codul de procedură civilă, republicat, cu modificările și completările ulterioare*, în sensul instituirii obligativității de a recurge la procedura medierii într-un număr semnificativ de materii.

Potrivit *Expunerii de motive*, „reglementarea medierii ca un sprijin activ și participativ pentru aparatul de justiție, a devenit imperios necesară, instituțiile special abilitate fiind realmente sufocate de numărul și complexitatea tot mai crescute ale litigiilor de orice fel”.

II. Observații

A. Observații cu caracter general

1. Fondul modificărilor propuse constă în transformarea radicală a instituției medierii, dintr-o procedură voluntară (facultativă), bazată pe liberul consimțământ al părților și alternativă la soluționarea judiciară, într-o procedură obligatorie într-o serie de materii.

Introducerea unei proceduri prealabile obligatorii în cele mai multe procese civile, în sensul art. 109 alin. (2) din *Codul civil*, cu consecința că neîndeplinirea ei ar constitui fie un fine de neprimire al cererii de chemare în judecată, fie ar genera sancțiuni la adresa părților indiferent de poziția procesuală și indiferent de soluția dată prin hotărâre judecătorească, ridică semne de întrebare cu privire la constituționalitatea textului din perspectiva art. 21 alin. (1) din *Constituția României, republicată*.

De asemenea, din perspectiva art. 21 alin. (3) din *Constituție*, subliniem că, potrivit jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, durata procedurilor prealabile obligatorii se include în durata procesului și se ia în considerare în aprecierea caracterului rezonabil al acestuia, ceea ce nu ar fi de natură să constituie un progres, ci dimpotrivă, al legislației din perspectiva mecanismelor pentru scurtarea procedurilor.

2. Propunerea de introducere a obligativității medierii nu-și găsește suportul în cadrul vreunei dispoziții imperative a *Directivei nr. 2008/52/CE a Parlamentului European și a Consiliului privind anumite aspecte referitoare la medierea în cauzele civile și comerciale*, care lasă libertate statelor să-și organizeze propriul sistem de mediere. De altfel, această directivă nu mai necesită transpunerea, întrucât dispozițiile sale se regăsesc în legislația națională, respectiv în *Legea nr. 192/2006*, în *Codul de procedură civilă*, precum și în *Legea nr. 105/1992 cu privire la reglementarea raporturilor de drept internațional privat, cu modificările și completările ulterioare*.

3. Propunerea legislativă conține necorelări esențiale cu restul legislației cu care se află în legătură, interferând, în primul rând în concepția unitară cu privire la procesul civil, promovată de *Legea nr. 134/2010 privind Codul de procedură civilă*. Or, propunerile de acte normative trebuie să țină seama de viziunea și liniile directoare care stau la baza întregului sistem legislativ și să se coreleze cu principiile acestora, urmărindu-se conturarea unui cadru legislativ unitar, coerent și funcțional.

În acest context, precizăm că *noul Cod de procedură civilă* a reevaluat concepția cu privire la desfășurarea procesului civil, resistematisând etapele judecătii de primă instanță în scopul eficientizării și accelerării procedurii. Renunțându-se și la regulile speciale privind soluționarea litigiilor între profesioniști, extinzându-se, însă, pentru întreg procesul civil modelul procedurii speciale accelerate, nici procedura concilierii obligatorii, ca procedură prealabilă obligatorie, fine de neprimire al cererii de chemare în judecată, nu a mai fost menținută.

Propunerea de eliminare a concilierii obligatorii s-a întemeiat și pe propunerile venite din practică, atât în domeniul economic, dar și din jurisprudență, potrivit cărora, dată fiind obligativitatea ei, sunt situații în care poate fi contraproductivă sau de natură să întârzie luarea unor măsuri urgente în cazurile supuse judecătii, cu efecte uneori ireversibile pentru părți în această materie în care dezvoltarea relațiilor economice specifice economiei de piață impune soluționarea cu promptitudine a disputelor.

4. De asemenea, propunerea de eliminare din *Codul de procedură civilă* a acestei încercări obligatorii de soluționare pe cale amiabilă a conflictului s-a întemeiat și pe considerentul că exercițiul modalităților alternative de soluționare a conflictelor trebuie să rămână o opțiune, neputând fi stabilite reguli absolute privitoare la natura litigiilor sau a categoriilor de părți în litigiul care trebuie sau nu să apeleze la mediere ori conciliere. Practic, mai potrivit pare a fi în orice materia a se aprecia, de la caz la caz, dacă respectivul conflict este „compatibil” cu o procedură alternativă de soluționare sau soluția optimă este recurgerea neîntârziată la procedura în instanță.

În categoria procedurilor alternative de soluționare a conflictelor sunt incluse, alături de mediere, arbitrajul și concilierea. Prin urmare, atât medierea, cât și arbitrajul reprezintă proceduri facultative de soluționare a litigiilor. Așadar, legea procesual-civilă recunoaște părților autonomia de voință în supunerea unui litigiu arbitrajului, pe calea unei convenții arbitrale, precum și libertatea de a determina modul de organizare și de desfășurare a arbitrajului, o situație similară sub acest aspect fiind și procedura medierii.

Aceasta este, de altfel, și concepția *Legii nr. 192/2006*, care din primul articol *consacră caracterul facultativ al medierii*. Opțiunea legiuitorului a avut în vedere principiile fundamentale ale medierii, recunoscute de instrumentele internaționale existente în materie, preluate și de reglementările privind medierea din diferite state europene, principii în cadrul cărora *caracterul voluntar al medierii ocupă un loc central*, ținând de

însăși esența acestei alternative la justiție. Se admite, pe scară largă, că medierea este un mod alternativ de soluționare a conflictelor, pe care fiecare parte trebuie să-l aleagă în mod liber, fără să fie constrânsă în vreun fel (inclusiv prin norma de drept). Studiile efectuate arată că, dacă medierea este impusă, ea poate da naștere unor acorduri care nu sunt, în mod necesar, rodul unei decizii consensuale. Asemenea acorduri sunt susceptibile de a fi mai puțin durabile și, deci, de a nu realiza scopul medierii. Mai mult, se apreciază că țin de însăși esența medierii caracterul ei voluntar și faptul că părțile însele tind către obținerea unui acord. Dacă acestea refuză ori se simt incapabile de a recurge la mediere, este contraproductiv să se recurgă la obligarea lor.

5. Urmărind aceeași filozofie, a încurajării părților implicate într-un conflict să recurgă la mediere, *noul Cod de procedură civilă* conține, chiar în cadrul capitolului conținând *Principiile fundamentale ale procesului civil*, o prevedere destinată să încurajeze utilizarea procedurii medierii în procesul civil, în orice moment în care este posibilă stingerea litigiului prin învoiala părților.

Renunțându-se la procedura concilierii obligatorii și fidel concepției promovate prin *Legea nr. 192/2006* privind caracterul facultativ al medierii, nu a fost considerată, însă, o opțiune viabilă introducerea în cod a unei proceduri obligatorii de mediere. În lumina aceleiași concepții unitare promovate și prin *noul Cod de procedură civilă*, legiuitorul a urmărit să stimuleze părțile aflate în conflict să apeleze ele însele la procedura medierii, în mod liber, fără să fie constrânse, asumându-și conștient acest exercițiu sau chiar sancționând indirect refuzul de a încerca medierea unui conflict.

6. În cazul în care s-ar impune caracterul obligatoriu al medierii pentru o serie de cauze, atât în materie civilă, cât și în materie penală, ar fi necesară evaluarea capacităților actuale a corpului mediatorilor de a putea gestiona toate solicitările de aplicare a procedurii medierii formulate ca urmare a adoptării soluțiilor propuse prin inițiativa legislativă. Această evaluare trebuie să țină seama de aspecte precum numărul total al mediatorilor autorizați, numărul cauzelor care sunt soluționate în prezent de organele judiciare și care, potrivit propunerii legislative, ar urma să fie soluționate prin procedura medierii obligatorii, repartizarea teritorială a birourilor de mediatori autorizați etc. Aceste evaluări sunt strict necesare pentru ca implementarea efectivă a unei proceduri obligatorii să nu aducă atingere drepturilor și intereselor legitime ale cetățenilor.

7. Recurgerea la procedura medierii presupune suportarea de către părți a unor cheltuieli, și anume onorariul convenit mediatorului și cheltuielile ocazionate de desfășurarea procedurii medierii. Potrivit legislației actuale, părțile care recurg la mediere își asumă în mod voluntar plata acestor cheltuieli și mai mult ambele părți pornesc de la premisa soluționării efective a conflictului prin această procedură. În aceste condiții, obligarea prin lege a părților să încerce soluționarea conflictului pe această cale poate conduce în realitate la cheltuieli suplimentare și tergiversări în soluționarea conflictului, ceea ce contravine principiilor instituției medierii (celeritate, flexibilitate, accesibilitate prin costuri reduse), precum și la îngrădirea accesului părților în a-și soluționa cauza la un organ judiciar, împotriva acestora.

B. Observații punctuale

1. Având în vedere diferitele caracteristici specifice ale tipurilor de cauze pentru care se propune instituirea obligativității procedurii medierii, soluțiile propuse nu pot fi puse în aplicare în totalitate, după cum arătăm în observațiile punctuale ce urmează.

În virtutea caracterului voluntar al medierii, sintagma „și având liberul consimțământ al părților” din partea finală a **art. 1 alin. (1)** nu poate fi eliminată, pentru că ar conduce la ideea instituirii prin norma legală a caracterului obligatoriu al acestei proceduri pentru toate tipurile de conflicte de drepturi și interese ceea ce contravine însăși esenței instituției medierii.

Înlocuirea sintagmei „părțile pot recurge la mediere” cu sintagma „părțile vor recurge la mediere” se consacră, la nivel principal, caracterul obligatoriu al medierii, ceea ce, după cum am arătat anterior, contravine esenței medierii.

Cât privește sancțiunea propusă în partea finală a textului potrivit căreia partea care nu se prezintă la mediere urmează a suporta toate cheltuielile judiciare, indiferent de soluția pronunțată în instanță, găsim inadmisibilă instituirea prezumției de culpă procesuală la adresa părții care a câștigat procesul doar pentru că nu a apelat anterior la mediere.

2. În partea reglementând organizarea și funcționarea profesiei, modificările propuse pentru **art. 19 alin. (2)** și **alin. (4)** din lege ar conduce la adoptarea hotărârilor în cadrul consiliului de mediere cu votul a numai 4 din cei 9 membri ai acestuia (majoritatea celor prezenți, iar prezența trebuie să fie de minim 7), adică mai puțin de jumătate din numărul membrilor consiliului, soluție care contravine principiilor de funcționare ale organelor

colegiale și care este de natură a conduce la adoptarea unor hotărâri contestabile. În prezent, potrivit art. 19 alin. (4), „În exercitarea atribuțiilor sale, Consiliul de mediere adoptă hotărâri cu votul majorității membrilor care îl compun”, deci 5.

Discutabilă pe fond și nemotivată este și propunerea de modificare a art. 19 alin. (2) din lege, care, practic, obligă consiliul de mediere să-și desfășoare toate ședințele în public. Fiind vorba despre funcționarea organului de conducere al unei profesii liberale, impunerea prin norme imperative a unei anumite proceduri de lucru poate constitui o intruziune din partea legiuitorului în organizarea acestei profesii, dincolo de limitele justificate, dat fiind că, pe o parte, nu cunoaștem motivele care stau la baza propunerii, iar, pe de altă parte, asemenea aspecte nu fac obiectul de reglementare al legii pentru nicio altă profesie liberală, ci sunt de esența statutului, rolul legii fiind acela de a stabili principiile și normele supletive pentru asigurarea garanțiilor minimale pentru buna funcționare a profesiei și realizarea serviciului public pe care îl generează.

3. Propunerile de modificare și completare a art. 43 din *Legea nr. 192/2006* nu țin cont de structura actului normativ. Art. 43 este cuprins în Secțiunea I – *Procedura prealabilă încheierii contractului de mediere*, din Capitolul V – *Procedura de mediere*, și cuprinde aspecte generale ale procedurii medierii și comune tuturor situațiilor în care aceasta are loc.

Fără a ține seama de structura actului normativ și normele de tehnică legislativă ce impun organizarea materiei în cuprinsul actului normativ, inițiatorii propun modificarea/completarea art. 43 cu reguli specifice litigiului judiciar, stabilind reguli de admisibilitate a cererii de chemare în judecată sau a plângerii penale. Ori, conflictul care urmează a fi dedus judecătii face obiectul de reglementare al Capitolului VI – *Dispoziții speciale privind medierea unor conflicte*.

4. Prevederile art. 43 alin. (2¹) și (2²) instituie obligativitatea pentru părți de a dovedi că au încercat soluționarea litigiului prin mediere într-o serie de materii generic enumerate.

Obligativitatea medierii în materie penală pentru infracțiunile pentru care punerea în mișcare a acțiunii penale este condiționată de introducerea unei plângeri prealabile:

- anterior formulării unei plângeri prealabile, respectiv anterior punerii în mișcare a acțiunilor penale, prezentarea făptuitorului la mediere este lipsită

de interes pentru acesta, chiar și în ipoteza în care ar suporta ulterior toate cheltuielile judiciare. Aceasta cu atât mai mult cu cât participarea la orice „negociere” cu victima ar constitui o recunoaștere indirectă a vinovăției sale;

- este inechitabil pentru persoana vătămată, care după ce a suferit un prejudiciu material sau moral ca urmare a săvârșirii infracțiunii să fie obligată prin norma legală să recurgă la procedura medierii și, mai mult, să suporte și o parte din cheltuielile generate de această procedură.

În materia dreptului familiei, o serie de cauze sunt legate de drepturile minorului (încredințarea minorului, stabilirea domiciliului acestuia, cererile referitoare la filiație, adopția, exercitarea autorității părintești, precum și altele asemenea), respectiv de interesul superior al acestuia, care poate fi apreciat numai de către instanța de judecată (subliniem în acest sens că *noul Cod civil* introduce instituția instanței de tutelă în competența căreia sunt date toate litigiile în materia dreptului familiei). Potrivit prevederilor art. 375 alin. (2) din *Legea nr. 287/2009 privind Codul civil, republicată*, divorțul prin acordul soților pe cale notarială este posibil numai atunci când situația exercitării în comun a autorității părintești rămâne neschimbată, ca în timpul căsătoriei. În vederea soluționării unui conflict, minorul nu poate fi obligat la plata unui onorariu către mediator.

În materia protecției consumatorului, soluția este discutabilă, în condițiile în care la acest moment există organisme specializate ale statului abilitate să aplice sancțiuni în această materie și să asigure respectarea drepturilor și intereselor consumatorilor.

În materia conflictelor de muncă, în vederea soluționării amiabile și cu celeritate a conflictelor colective de muncă, recent, prin prevederile art. 175 din *Legea dialogului social nr. 62/2011*, a fost înființat Oficiul de Mediere și Arbitraj al Conflictelor Colective de Muncă de pe lângă Ministerul Muncii, Familiei și Protecției Sociale, în cadrul căruia funcționează corpul de mediatori și corpul de arbitri ai conflictelor colective de muncă.

5. La **art. 9** din *Legea nr. 192/2006* se propune modificarea în sensul ca suspendarea termenului de prescripție să înceapă la „data inițierii procedurii de mediere”, moment nedefinit în lege, în loc de „data semnării contractului de mediere”, așa cum este în prezent, momentul semnării contractului fiind clar stabilit la art. 44 din lege.

Dincolo de faptul că modificarea propusă nu este în vreun fel motivată, o apreciem ca reprezentând un semnificativ regres, atât sub aspect redacțional, cât și pe fondul reglementării.

6. În ceea ce privește raportarea la reglementarea generală în materia procedurii de soluționare a procesului civil, considerăm că inițiatorii nu au fost consecvenți. Astfel, spre exemplu, în **art. 59 alin. (2)**, în forma propusă, trimiterea, din finalul textului, la art. 432-434 din *Codul de procedură civilă* este greșită dacă se referă la codul aflat în prezent în vigoare (aceste articole fac referire la vânzarea bunurilor la licitație), dar și neconformă cu tehnica legislativă, atâta vreme cât trimiterea s-ar face la un act normativ încă neintrat în vigoare (*noul Cod de procedură civilă*) dacă data intrării în vigoare a modificărilor propuse nu este concomitentă sau ulterioară cu data intrării în vigoare a *noului Cod de procedură civilă*.

În același timp, însă, în art. II al propunerii legislative, inițiatorul are în vedere modificarea art. 131 din actualul *Cod de procedură civilă*, pentru a-l pune în acord cu cadrul procesual actual.

7. Modificarea propusă pentru **art. 61 alin. (1)** este neadecvată, întrucât art. 61 nu are legătură cu caracterul obligatoriu sau facultativ al medierii, ci expune posibilitățile de sesizare a mediatorului, persoanele cu vocație de a iniția medierea. Înlocuirea automată în textul legii a cuvântului „*poate/pot*” cu o formulare imperativă, fără înțelegerea sensului norme și a contextului în care apare, pot crea distorsiuni ale sensului textului de lege.

De altfel, nu rezultă cum ar funcționa o asemenea normă, stabilită în termeni imperativi, dar din al cărei conținut rezultă că sesizarea mediatorului este lăsată la „*inițiativa*” sau la alegerea „*părților*” (cu interese contrare) în condițiile în care niciuna dintre ele nu ar dori/nu ar avea interesul de a solicita medierea. Textul, în forma actuală, pornește de la premisa caracterului facultativ al medierii, situație în care cel puțin una dintre părți dorește medierea.

8. Soluția propusă pentru **art. 63 alin. (2)**, prin care se propune restituirea taxei judiciare de timbru plătite atât la instanța de fond, cât și în căile de atac, indiferent de momentul la care a intervenit medierea, apare ca o soluție nejustificată, care depășește limita unei simple măsuri de stimulare a medierii și cu efecte asupra stabilității bugetelor locale. Atâta vreme cât mecanismul sistemului de justiție a fost pus în mișcare, odată cu introducerea cererii de chemare în judecată, s-au utilizat resurse materiale și umane, uneori considerabile, pentru soluționarea cererii în fiecare etapă procesuală, restituirea taxei plătite la prima instanță și în apel, atunci când părțile s-au înțeles grație medierii abia în recurs, apare lipsită de fundament economic, logic și juridic. Dincolo de faptul că bugetul local, unde aceste taxe se varsă,

ar fi supus unor fluctuații neprevizibile, problema de principiu care se pune este aceea a menținerii unei proporționalități între măsurile de susținere a medierii și utilizarea fondurilor bugetare.

Pe de altă parte, într-o cauză care a parcurs toate gradele de jurisdicție contencioasă, grevând rolul instanțelor (deși avea șanse de a fi soluționată amiabil), nu vedem cum este satisfăcut interesul statului de degrevare a instanțelor și cum s-ar justifica, în asemenea situații, măsura „*gratificării*” părților prin restituirea taxelor de timbru de vreme ce problema unei „*stimulări*” a părților de a apela la mediere nu se mai pune, fiind tardivă. De altfel, de vreme ce urmarea procedurii de mediere devine obligatorie în virtutea legii, probleme precum stimularea/încurajarea părților în a-și media conflictul nu-și mai au locul.

9. La **art. 63 alin. (2¹)**, soluția legislativă pornește de la premisa că taxa judiciară de timbru se plătește la primul termen de judecată, însă, potrivit art. 20 alin. (1) din *Legea nr. 146/1997 privind taxele judiciare de timbru, cu modificările și completările ulterioare*, „*Taxele judiciare de timbru se plătesc anticipat*”.

10. Reformularea părții introductive a **art. 64** din *Legea nr. 192/2006* este inoportună, întrucât, pentru părți, recurgerea la mediere poate constitui cel mult o obligație de diligență, iar nu una de rezultat.

La **art. 64 alin. (1²)**, nu se înțelege care este semnificația expresiei „*se transpun numai printr-o hotărâre de expedient*”.

11. Inițiatorii nu motivează în niciun fel propunerea de la **art. IV** al inițiativei legislative, referitoare la numirea de către ministrul justiției a unui consiliu de mediere interimar.

În prezent, Consiliul de mediere este înființat, organizat și funcționează în temeiul legii. Înființarea unui consiliu interimar poate fi justificată numai atunci când nu există altul sau când cel existent este dizolvat și are o funcție tranzitorie. În prezent, în condițiile existenței unui consiliu de mediere, înființat potrivit legii, care își îndeplinește atribuțiile legale și statutare și împotriva căruia nu există vreo hotărâre judecătorească de încetare/desființare, soluția propusă este, din punctul nostru de vedere, inadmisibilă.

12. Totodată, semnalăm faptul că inițiativa legislativă este lipsită de norme cu caracter tranzitoriu, care să prevadă ce s-ar întâmpla cu cererile aflate pe rolul instanțelor în cazurile în care medierea ar deveni obligatorie.

13. Din punct de vedere tehnic, subliniem că *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*, interzice modificarea sau completarea unui act normativ atunci când se afectează concepția generală a aceluși act. Astfel, potrivit art. 61 alin. (1) din actul normativ menționat, „*Modificarea sau completarea unui act normativ este admisă numai dacă nu se afectează concepția generală ori caracterul unitar al aceluși act sau dacă nu privește întreaga ori cea mai mare parte a reglementării în cauză; în caz contrar actul se înlocuiește cu o nouă reglementare, urmând să fie în întregime abrogat*”.

Din această perspectivă, dat fiind că modificările și completările propuse urmăresc schimbarea de concepție cu privire la instituția medierii, ele nu pot face obiectul unui proiect de modificare și completare, care, din acest motiv, nici nu se articulează corect și coerent în cadrul procesual general actual, ci doar obiectul unui proiect de lege nou, de sine-stătător.

C. Concluzii

Având în vedere caracterele instituției medierii, apreciem că inițiativa legislativă, în forma prezentată, poate conduce la crearea unor disfuncționalități în ceea ce privește ocrotirea drepturilor și intereselor anumitor categorii de persoane, a asigurării accesului neîngrădit la justiție, precum și în ceea ce privește suprapunerea ori lipsa corelării soluțiilor propuse în cadrul legislativ în vigoare și cu dispozițiile *noului Cod civil* și cu cele ale recent adoptatului *Cod de procedură civilă*. Dificultățile de corelare sunt vizibile și în inconsecvențele inițiatorilor în ceea ce privește trimiterea sau modificările legii procesuale generale, care se referă când la *actualul Cod de procedură civilă*, când la *Legea nr. 134/2010*, legi care, în mod evident, nu pot fi concomitent în vigoare.

De altfel, modificarea printr-o lege specială, pe cale incidentală (așa cum se propune prin modificarea *Legii nr. 192/2006*) adusă cadrului normativ general într-o materie atât de complexă și amplă cum este cea a procedurii civile, după ce acest cadru legal a fost configurat într-o formă compactă și articulată prin adoptarea de către Parlament a *noului Cod de procedură civilă*, riscă în orice împrejurări, nu doar să aducă grave

inadvertențe de reglementare, dar și să pună sub semnul întrebării coerența politicii legislative și existența unei perspective viabile în reforma legislativă a sistemului judiciar.

Modificarea reglementării medierii nu trebuie să contravină însuși scopului instituției, și anume acela de a oferi alternativă viabilă la modalitatea tradițională de soluționare a conflictelor de drepturi și interese. Instituirea procedurii prealabile obligatorii a medierii trebuie privită cu maximă prudență, pentru a nu risca intervertirea medierii într-o procedură pur formală, fără niciun efect practic, la care părțile unui conflict sunt obligate să recurgă prin norma juridică, care nu ar face în cele din urmă decât să genereze costuri inutile pentru părți și să conducă la tergiversarea procedurilor judiciare. Acesta este unul dintre riscurile majore al intervenirii prin norma de drept în voința părților de a alege în mod voluntar procedura medierii și de a plăti cheltuielile legate de desfășurarea acestei proceduri (inclusiv onorariul mediatorului) înainte de sesizarea organelor judiciare, prin instituirea unui fine de neprimire al cererii de chemare în judecată pentru neinițierea procedurii prealabile a medierii. În plus, așa cum am arătat anterior, instituirea procedurii prealabile a medierii în materie penală prezintă o serie de dezavantaje majore, fiind incompatibilă atât cu mecanismul desfășurării procesului penal, cât și cu însăși instituția medierii.

Există alte mijloace care, fără a forța părțile prin norma legală să apeleze la o procedură suplimentară pe banii și timpul lor, să le încurajeze/să le stimuleze totuși să apeleze la mediere acolo unde ele însele simt că există premise și disponibilitate comună pentru atitudini conciliatoare. Desigur, aceste modalități indirecte poate nu ar conduce în mod necesar la o afluență foarte mare și imediată de cereri de mediere, dar consacrară și recunoașterea unei profesii aflate încă la început de drum și încă insuficient cunoscută și folosită prin politica pașilor mici, prin recunoașterea, în timp, a avantajelor și beneficiilor este mult mai utilă, pe termen lung, profesiei, decât o politică bazată pe obligativitate, care ar provoca un deserviciu major prin percepția negativă a populației cu privire la impunerea unei proceduri suplimentare care să le consume timp și bani dincolo de voința lor și de principiul autodeterminării în soluționarea unui conflict referitor la drepturi asupra cărora părțile implicate într-un conflict pot dispune.

Subliniem că însăși *Rezoluția Parlamentului European din 13 septembrie 2011 referitoare la punerea în aplicare a Directivei privind medierea în statele membre, impactul acesteia asupra medierii și acceptarea sa de către instanțe*, pe ale cărei considerente se sprijină motivarea inițiatorilor, vorbește în tot cuprinsul său despre „stimulente”, „sprijinire”,

„promovare”, „încurajare”, „programe de cunoaștere” și „promovare a avantajelor medierii” etc., concepte care nu înseamnă altceva decât păstrarea esenței facultative a medierii, conservarea opțiunii părții de a recurge la mediere și a caracterului său de mecanism alternativ la judecată. Or, este evident că o procedură care devine obligatorie nu constituie o „alternativă”.

Conform considerentului 10 din rezoluția menționată, Parlamentul European „observă că, în sistemul juridic italian, medierea obligatorie pare să îndeplinească obiectivul decongestionării activității instanțelor; cu toate acestea, subliniază faptul că medierea ar trebui promovată mai degrabă ca o formă alternativă de justiție viabilă, convenabilă și mai rapidă decât ca un aspect obligatoriu al procedurii juridice”.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei propuneri legislative.**

Cu stimă,

Mihai – Răzvan UNGUREANU

Domnului senator **Vasile BLAGA**

Președintele Senatului